

столюднжтж Арнтовж пѣсенъ: „кое отечеството на германица — тамъ дѣто звучи языка му“ показва, че поетътъ могълъ да опрѣдѣли идежтж на народностъ!“

Тѣй се развива мисълъта на нашитѣ легални публицисти върху една проблема, която по своята сжщностъ е политическа. „Когато идеята за народността ся приеме и припознае, пишеше в. Македония още на 1867. година, тогазъ само ще прѣстане всичкий антогонизмъ между народитѣ и ще прѣсякне изворътъ на тѣхнитѣ злочестини... Мисълъта на народноститѣ ще покоси всичко що ѣ е на пжтьтъ — индивидуумы, царства и народы“¹⁾

Въ тие думи звучи по-голѣма рѣшителностъ, сѣкашъ, по-голѣмо политическо съзнание. Но и по-опрѣдѣленъ егоизмъ на новата търговска българска класа. Доколкото е възможно да подозрѣмъ политическата цѣль на горния пасажъ, въ него вече се проявява една мисълъ, и то тая, че когато „припознаване“ „идеята за народността“ стане фактъ, вещественнитѣ блага ще паднатъ въ касата на цѣлия народъ, сир. въ каситѣ на оная класа, която прѣвъ дадения исторически моментъ най-съзнателно изразява националната „идея“.

Тази логика на материалния интересъ застави голѣма часть отъ нашитѣ публицисти рѣшително да стжпятъ върху почвата на националността и да се обяватъ противъ неославизма, задъ който очевидно се кимрѣха завоевателнитѣ планове на Русия. Това бѣше, отъ друга страна, най-голѣмата заслуга на легалната ни журналистика и къмъ народа и къмъ революцията.

„Нѣй, които толкосъ странимъ отъ панелинстката (политика) и се силимъ да се отчигаримъ отъ нея чрѣвъ отдѣленіето си отъ Гръцъте, колко повече сми и трѣбва да сми далечъ отъ панславистската, която е

¹⁾ в. Македония, 1867. бр. 1. отъ 2. дек.